

neb osobě, pro kterou jedná, přednost na úkor jiných soutěžitelů. Tento typický případ nekryje se ovšem zcela se souzeným případem; neboť není sice pochybným, že se v souzeném případě mohlo dostatí úplatci (obžalovanému) nadskoku při soutěži před jinými soutěžiteli, poněvadž by v nevýhodě byli oni soutěžitelé, kteří opovrhují takovouto nekalou formou soutěžení, než v souzeném případě (a v tom spočívá odchylka od typických příkladů), mohl býti v nevýhodě i zaměstnavatel sám jako soutěžitel, poněvadž právě jeho dosavadní přednost výhradního odbytu bakteriálního hnojiva »Azoform« měla býti jednáním obžalovaného zmařena. Že by tato odchylka nebránila podřazení skutku pod § 30 zák. o nekalé soutěži, je na snadě, an by tu byl vlastně okruh osob trestným činem ohrožených ještě širším než v typických případech podplácení. Leč tato odchylka má další závažný význam pro posouzení otázky žalobního práva podle § 34 cit. zák.; je-li totiž zaměstnavatel jako soutěžitel alespoň stejnou mírou dotčen závadnou činností obžalovaného jako všichni ostatní soutěžitelé — roz. obchodníci mající společné hospodářské zájmy (§ 46 odst. 1 zákona), — není závady, by nebyla i jemu přiznána aktivní legitimace k trestnímu stíhání úplatce podle § 34 odst. 3 a) zákona o nekalé soutěži, podle něhož každý soutěžitel může podati obžalobu pro přečin podle § 30 (1) cit. zákona. Odchylný názor v tomto směru vyslovují sice různí odborní spisovatelé (Viz Dr. Skála, »nekalá soutěž«, strana 174 a 178; Dr. Hans Roppert, »Kommentar zum Gesetze gegen den unlauteren Wettbewerb«, str. 111, 211; Gallmann, »Der unlautere Wettbewerb, Kommentar« strana 229; A. Baumbach, »Kommentar zum Wettbewerbsrecht«, strana 266, 270, 273). Než uváží-li se, že účelem zákona z 15. července 1927 jest, by bylo čeleno nekalému jednání v hospodářském styku měrou co nejvydatnější, odpovídá tento výklad zákona nepochybně jeho tendenci, pokud jde o jednání dobrým mravům soutěže hrubě se příčí. Ostatně tento výklad zákona není ojedinělý. I říšský soud německý v rozhodnutí 50/118 přiznal v obdobném případě § 12 něm. zák. vedle vlastních soutěžitelů ohroženému principálu zaměstnance právo žalobní, a ve stejném smyslu se vyslovuje pro obor rakouského práva Weinmann-Walden na straně 51 díla »die Gesetzgebung gegen den unlauteren Wettbewerb«. Podle těchto právních pravidel bude se krajskému soudu při novém projednání a rozhodnutí věci řídit.

Čís. 3784.

Pro pojem »hanobení republiky« (§ 14 čís. 5 zák. na ochr. rep.) se nevyžaduje, by pachatel užíval slov »republika, čsl. stát a pod.«; stačí i hanobení ústavních činitelů, úřadů a veřejných orgánů, ba i kritika jejich jednání, je-li úmyslně jednostranná, zkreslená a přehnaná, užívá-li pachatel při ní ostrých výrazů, způsobilých snížení vážnost republiky nebo vyvolati v posluchačích náladu nepřátelskou proti hanobenému státu.

Republiku hanobí komunistický řečník, dovozuje ve štvavé řeči z nepravdivých skutečností, že Československá republika je státem buržoasie, a stavě ji proti státnímu útvaru, který si má dělnictvo založiti podle

programu komunistického, čímž může republika utrpěti na vážnosti (v očích posluchačů, kteří řečníkovi věří) jako domnělý nepřítel dělnictva.

Jest přečinem podle § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep., vytýkají-li se veřejně státu nebo jeho orgánům způsobem štvavým a přehnaným nepřístojnosti a nešvary a tím se v posluchačstvu vzbuzuje dojem, že státní útvar, který takové nešvary trpí, jest méněcenný a nevyhovující.

(Rozh. ze dne 25. února 1930, Zm I 835/29.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mostě ze dne 12. srpna 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem rušení obecného míru podle § 14 čís. 1 a 5 zákona z 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů :

Zmateční stížnost přehlíží, že se pojem »hanobení republiky« (§ 14 čís. 5 zák. na ochr. rep.) nevyžaduje, by pachatel užíval slov »republika, čsl. stát a pod.«, že stačí i hanobení ústavních činitelů, úřadů a veřejných orgánů, ba i kritika jejich jednání, je-li úmyslně jednostranná, zkreslená a přehnaná, užívá-li při ní pachatel ostrých výrazů, způsobilých snížení vážnosti republiky nebo vyvolati v posluchačích náladu nepřátelskou proti hanobenému státu; že jest přečinem podle § 14 čís. 1 zákona, vytýkají-li se veřejně státu nebo jeho orgánům způsobem štvavým a přehnaným nepřístojnosti a nešvary, a tím se v posluchačstvu vzbuzuje dojem, že státní útvar, který takové nešvary trpí, jest méněcenný a nevyhovující, a že hanobí republiku ve smyslu onoho zákonného ustanovení i komunistický řečník, dovozuje ve štvavé řeči z nepravdivých skutečností, že Československá republika jest státem buržoasie, stavě ji proti státnímu útvaru, který si má dělnictvo založiti podle programu komunistického, čímž může republika utrpěti újmu na vážnosti (v očích posluchačů, kteří řečníkovi věří) jako domnělý nepřítel dělnictva. V souzeném případě vytýkal obžalovaný, jak soud zjišťuje, československému státu v hospodářském a politickém ohledu nesprávný postup, dovozoval, že příčinou všech domnělých krivd a utrpení, jež jest snášeti příslušníkům pracujícího stavu, jest Československá republika jako stát buržoasie, proti němuž obžalovaný postavil sovětskou republiku, kterou označil jako vzor státu ideálního, a usoudil z tohoto formálně bezvadně zjištěného smyslu obou závadných vět logicky správně, že se prohlášením obžalovaným přečteným, obsahujícím výtky »proti vládnímu systému v republice«, ve skutečnosti hanobí republika sama, a to způsobem surovým — silnými agitačními výrazy — i štvavým, a že si obžalovaný, pronášeje toto hanobení, byl vědom, že je způsobilé ohroziti obecný mír v republice.

Čís. 3785.

I když není správným postupem vytrhnouti jednotlivé statě ze souvislosti a uvažovati jen o nich bez ohledu na původní souvislost, nemůže